

# Hirsirakentaminen



Sulkanurkan salvokset tiiviit, varaukset tarkoituksella auki, kuivuessaan yhdeksi puuksi muuttuva. Nykyaikaista laadukasta käsinveistoa.

Tervetuloa käsinveiston maailmaan! Sivusto antaa tietoa ja taitoja aloittelevalle hirrenveistäjälle sekä pidemmälle ehtineelle. Hirrenveisto on laaja kokonaisuus, siinä on monta mahdollisuutta päästä samaan lopputulokseen. Näillä sivuilla on pyritty säilyttämään ohjeet perinteisiin suomalaisiin tapoihin veistää. Mutta on lisätty yhtäläillä nykypäivän ammattilaisten niistä kehittämiä ohjeita, koska taito ei periydy enää välttämättä suoraan kirvesmieheltä toiselle.

Tällä sivulla on alussa sisällysluettelo, mutta kaikki tämän aiheen sivut näkee sivun alalaidasta. Aiheita on noin 150, joten "teoksen" yhteissivumäärä on useampi sata. Tämä materiaali on vapaasti käytettävissä ei-kaupallisiin tarkoituksiin. Jos haluat tulostaa jonkun sivun, valitse vasemman valikosta kohta Tulostettava versio. Tällä hetkellä ei ilmeisesti löydy suomenkielistä ajantasaista alan opetusmateriaalia, tämä on foorumi julkisesti rakentaa yhteistä kaikkien käyttöön. Osallistu vapaasti - harrastelija tai ammattilainen!

**HUOM! Sivut saattavat sisältää virheitä ja asioihin on monta näkökulmaa. Lisää omasi!**



## Sisällys

- [1 Perustietoa](#)
- [2 Suunnittelu](#)
- [3 Puun hankinta](#)
- [4 Hirsityövälineet](#)
- [5 Turvallisuus](#)
- [6 Veistopaikka](#)
- [7 Hirren kuoriminen ja pelkkaaminen](#)
- [8 Rakennuksen perustustyöt](#)
- [9 Hirrenveisto](#)
- [10 Muut](#)
- [11 Rakennuskohteita ja työohjeita](#)

## Perustietoa

- [Hirrenveistosanasto](#)
- [Hirsirakentaminen yleensä](#), historia, nykytila
- [Hirsirakentamisen vaiheet](#)
- [Hirsisalvos](#), eri salvostyyppit
- [Puu](#) Puusta materiaalina yleensä
- [Puulajit](#)
- [Puun kuivuminen](#)
- [Hirsiseinän kuivuminen ja painuminen](#)
- [Vanha hirsitalo](#)
- [Hirsitalon ostaminen](#), sopimus
- [Hirrenveistäjät](#)
- [Hirsialan opetusta](#)
- [Hirrenveistonlaatu](#) ja lomakkeet
- [Hirsirakennusvalokuvia](#)
- [Hirsisanakirja](#)
- [Hirsitieto](#) Kirjoja, lehtiä, linkkejä, videoita, vierailukohteita
- [Hirsikysymyksiä](#) Kysy hirrenveistämiseen liittyvistä asioista
- [Luova veisto](#) ja estetiikka
- [Hirrenveistäjän mielenterveys](#)
- [Hirrenveistoon liittyviä ääniä](#)

## Suunnittelu

- [Hirsirakennuksen suunnittelu](#)
- [Savusaunan suunnittelu](#)
- [Mitä maksaa hirsitalo](#). Esimerkki edullisesta rakentamisesta (TULOSSA 2010)
- [Hirsirakennuksen piirtäminen](#), ohjeita kuluttajille, suunnittelijoille ja arkkitehdeille
- [Hirsirakenteiden piirustuksia](#)
- [Hirsimäärän laskenta](#), pelkkojen mitoitus ja **tukkien koon vaihtelu**
- [Määrälaskin, hankintalista, hirsilista ja tilavuuslaskin](#)
- [Tekninen piirustus](#)

## Puun hankinta

- [Puun hankinta](#) Minkäläistä puuta, ostaminen jne.
- [Metsätyön valmistelu](#) Mittaus jne.
- [Metsätyö](#) Ajankohta, hakkuu jne.
- [Puunkaato moottorisahalla](#)
- [Puunkarsinta](#)
- [Hirsimetsureille ja motokuskeille ohjeita](#)
- [Puun kuljetus](#)
- [Puun varastointi](#), taapelointi, sinistyminen
- [Höylähirren hankinta](#)

## Hirsityövälineet

- [Hirsityövälineet](#) ja [Hirsiopetustyövälineet](#)
- [Moottorisaha](#) ja [Vuolu-Kalle](#)
- [Veistopukki](#)
- [Vinssaus](#)
- [Työkalujen teroitus](#) Mm. moottorisahan ketju
- [Hirsitori](#) Myydään, ostetaan ja vaihdetaan hirsityökaluja ja kirjallisuutta

## Turvallisuus

- [Työturvallisuus](#)
- [Työasento](#)
- [Metsätyövarusteet](#) sisältää tietoa vaatetuksesta.
- [Hirren nostaminen](#)
- [Onnettomuuskuvaukset ja riskitilanteet](#)

## Veistopaikka

- [Hirrenveistopaikka](#) sisältää mm. hirsipeti tukeille.
- [Telineet](#)

## Hirren kuoriminen ja pelkkaaminen

- [Hirren kuoriminen](#)
- [Hirren pelkkaaminen](#)
- [Aisaaminen](#)

## Rakennuksen perustustyöt

- [Perustus](#)
- [Hirsikehikon paikan mittaaminen](#)

## Hirrenveisto

- [Hirren veistämisen perusteet](#) Pyöröhirsi, pelkkahirsi, työjärjestys jne.
- [Hirren valinta](#)

- [Hirren katkaiseminen](#)
- [Puun halkaiseminen](#)
- [Kirveellä veistämisen perusteet](#)
- [Tarkkuuskynävara](#)
- [Varaus](#) Varaustyypit, varauksen ja salvoksen piirtäminen
- [Varauksen veistäminen](#)
- [Salvoksen veistäminen](#)
- [Pohjakerros \(Pohjavarvi\)](#)
- [Pyöröhirsiveisto](#)
- [Satulanurkka](#)
- [Karjalaisnurkka](#) Satulanurkka toisin päin.
- [Sulkanurkka](#)
- [Ämmännurkka](#) Perinteinen pyöröhirsinurkka.
- [Koirankaula](#)
- [Ristinurkka ja pelkkahirsiveisto](#)
- [Hammasnurkka](#) (lukkonurkka)
- [Lohenpyrstönurkka](#)
- [Hirren jatkaminen](#)
- [Hirren kekkääminen](#)
- [Hirsiseinän tapitus](#)
- [Hirsiseinän aukot](#) eli ovet, ikkunat, karapuut, följärit yms.
- [Hirsien päät](#) ja suojaaminen laudoilla
- [Päätykolmio](#) ja tasakerta (viimeinen varvi)
- [Kehärakenne](#)
- [Hirsiväliseinät](#)
- [Hirsitalon kattorakenne](#)
- [Hirsitalon lattiarakenne](#)
- [Pilarit](#)
- [Portaat ja kaiteet](#)
- [Räystä](#)

## Muut

- [Hirsiseinän tilkitseminen](#) ja eristäminen
- [Hirsiseinän piiluaminen](#)
- [Hirsiseinän laudoitus](#)
- [Hirsiseinän pintakäsittely](#)
- [Hirsirakennuksen LVIS-työt](#)
- [Hirren koristelu ja merkitseminen](#)
- [Karjalainen koristelutyyl](#)
- [Hirsiseinän oikaisu](#)
- [Hirsiseinän katkaisu](#)
- [Hirsiseinän kengittäminen](#) ja paikkaus
- [Hirsirakennuksen nostaminen](#)
- [Hirsirakennuksen siirtäminen](#)
- [Hirsirakennuksen pystytys](#)
- [Hirsirakennuksen keittiö](#)
- [Hirsirakennuksen jälkihoito](#)
- [Hirsirakennuksen märkätilat](#)
- [Pystyhirsiseinä](#)
- [Parruseinä](#)

- [Kehyshirsirakenne](#)
- [Vaarnahirsi](#)
- [Savupiippu](#)
- [Puiden hyönteisiä](#), esimerkiksi puun tuholaisia
- [Hirrenveiston markkinointi](#)
- [Hirrenveistokurssin järjestäminen](#)

## Rakennuskohteita ja työohjeita

- [Aitta](#)
- [6-kulmainen kota käytetystä pelkkahirrestä](#)
- [Kolmiolaavu](#) pyöröhirrestä
- [Pyöröhirsilaavu](#)
- [Halkoliiteri](#)
- [Savusauna](#)
- [Savusaunapäiväkirja 2008](#) Seuraa kuinka rakennetaan savusauna